

Adəm və Fatmanisə

Fikrət Qoca

Mən Adəməm. Hə, hə həmin o Allahın yaratdığı ilk insanam. Adəm. Mənim xanımım da elə həmin Həvvadır, ilk qadın. Xeyir dəli-zad deyiləm, ağlım başımdadır—nə dediyimi yaxşı bilirəm. Yəni mən əslində anadan doğulduğumdan doqquz ay əvvəl Allahımın yaratdığı Adəm idim. Mənim xanımım da, Fatmanisəni deyirəm, Həvvva idi. Allahım bizə ağacda gözəl meyvə göstərdi, dedi, “bu meyvəni yeməyin.” İlahi meyvə nə gözəl olarmış. Allah onu qüdrətindən yaratmışdır. Ac deyildik, amma meyvə bizi özünə çəkirdi. Onun ətri, gözəlliyi bizə bəs idi, amma yox, tamah güc gəlirdi. Vallah-billah ac deyildik. Bir yandan da Həvvva məni dümsükləyirdi, Fatmanisəni deyirəm e:

—Gəl bir dadına baxaq. Nə olar ey? Baxaq da...

—Deyib ki, ona dəyməyin! Deyib?

—Hə...

—Deməli olmaz!

—Olmaz, olmaz, niyə! Kimə saxlayıb onu? Yaratdığı sənsən, mənəm, hə? Bəs kim yeyəcək onu. Görən də yoxdu, dadına baxaq...

—Yox, yox.

—Yox de ki, qorxuram!

—Kimdən? Kimdən qorxuram axı?

—Nə bilim. Olmaz deyəndən! Elə bilirsən işini-güçünü buraxıb elə bizə tamaşa edir. Yəqin bizdən sonrakılara saxlayıb onu. Yəqin indi təzə Adəm, Həvvva düzəldir. Biz heç yadına da düşmürük. Gəl dadına da baxaq.

Axırı ki, Həvvva məni yoldan çıxartdı, bizim xanım Fatmanisəni deyirəm ey. Xülasə meyvəni üzdüm, yedik. Başladı ayıblı yerlərimiz görünməyə. Sən demə biz şəffaf imişik. Sən demə biz gözə görünməz yaranmışıq. Başladığın görünməyə. Yarpaqlar arasında gizləndik. Sən demə o meyvə məhəbbət imiş, ülvi, saf, böyük məhəbbət. Biz onun ətriylə, gözəlliylə əbədi xoşbəxt yaşaya bilərdik. O bütün yaranmışlara da bəs edə bilərdi. Amma yox, Həvvaya onun ətri, gözəlliyi bəs eləmədi. Onu üzüb yemək, çeynəmək, udmaq, qarnında əritmək istədi.

O məhəbbəti biz ehtiras, şəhvət hissi elədik. Allah bizi qovdu, yer üzünə qovdu. Bizim şəffaflığımızı, paklığımızı qoydu Həvvəni qarnına. Yer üzünə vərdiş eləyək deyə Həvvənin bətnində doqquz ay uyğunlaşma dövrü keçdik. Nəhayət cəza yerimiz olan dünyaya gəldik. Dünyaya gələn andan, hələ heç gözümüzü açmamışdan bu dünyanın havasından, qoxusundan ağladıq. Əlbəttə ki, ağlamalı günümüz ididi. Ağladıq. Ətrafdakılar niyə gülürdü, daha bizə fərqi yox idi. Qoy gülsünlər. Allaha canım qurban, mən tək gəlmışdım dünyaya, Həvvva yanında yox idi. Dedim yaxşı qurtardım canımı ondan. Ona hələ bu da azdır. Gül kimi şəffaf və çəkisiz idim.

İndi yeyirəm, yedikcə ağırlaşıram. Əməlli başlı yükəm. Məni qucaqlarına alıb gəzdirirlər, bədənimi gəzdirməyə də gücüm çatmır. Nəhayət bir təhər süründüm, iməklədim, zorla ayağa qalxıb yeridim. Bədən deyil ki, ağır bir yükdür, Allah yükləyib mənə, sürüyürəm, gəzdirirəm. Onu yedirtmək,

yaşatmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxıram. Qoyub qaçardım, amma Allahımın verdiyi cəzadır, gərək çəkəm. Bir yandan gərək yedizdirəm, bir yandan da zariya-zariya bu bədəni gərək gəzdirəm, sürüyəm, sonra gücüm çatmayanda, cəzam sona çatanda bədən adlanan bu yükün içindən siyrlilib çıxacağam, azad olacağam. Kim bilir bu hələ haçan olacaq. Günlərimin bir günü gördüm Həvva yolun ortasında durub mənə baxıb gülümsəyir, Fatmanisəni deyirəm e... Nə işə düşdük. Başımı götürüb qaçardım, amma Fatmanisənin sıfətində, gözlərində, nəfəsində, gülüşündə o meyvənin ətri, gözəlliyi bərq vururdu, məni özünə çəkirdi.

Allahım, deyəsən sənin mənə verdiyin cəza elə Həvva iymış, əstəğfürullah, Fatmanisəni deyirəm ey... Qaçmaq olmur ki, bu gözəl bələdan, bu cür şirin dərddən, necə qaçasan? Bir də lap qaçdırın, hara qaçacaqsan? Cəzəni çəkib şəffaf və çəkisiz olunca, Allahın hüzuruna qayıdınca sən hələ burdasan. Allahdan yalnız Allaha doğru qaçmaq olar. Yenə Həvva məni yoldan çıxartdı. Yenə o meyvəni yedik. Öz canımı sürüməkdən gileylənirdim, indi Fatmanisəni də dalıma almışdım. Bir vaxt hiss elədim ki, Fatmanisə özündən də ağırdır. Qarnına əlimi qoydum, Allah, Allah... mənə oxşayan bir günahkarı da yaradan cəzalandırıb yer üzünə göndərirdi.

—Fatmanisə, qonağı sənə tapşırıram, ehtiyatlı ol. Bu viran qoyduğumuz dünya ilə tanış elə onu, mən bəlkə bu yükə dözə bilmədim, aradan çıxdım.

—Mənim günahım nədir—dedi Həvva.

—Sənin günahın məni yoldan çıxarıb gül kimi cənnətdən qovdurmaqdır, ay Fatmanisə.

—Onun harası gül kimi idi. Ayağın yerə çatmırkı, başın göyə. Çəkin yox, rəngin yox idi. Onu olmaz, bunu olar. Hayif deyil bu əzablar, hayif deyil olmazı eləmək. O məhəbbət adlı meyvəni bir dişdəmindən aldığım həzz min illik ətrinə dəyər. O bir an xoşbəxtliyin ən uzun zamanıdır.

—Həzz aldın? Doqquz ay qarnında gəzdir, sonra qucağında, sonra boynunda... Sonra...

—Gəzdirərəm. Bunu Allah verib, bəladır, baladır, Allah verəndir, şirindir, əzizdir. Allah elə aqildir, elə böyükür, cəzası da şirindir, əzabları da dadlıdır, əvəzsizdir.

Bunu Fatmanisə deyib ey... deyəsən. Allah dedizdirir. Ya rəbbim, keç günahımdan, deyəsən mən hələ ona görə yaşayıram ki, cəzəni çəkib qurtarmamışam. Hələ başa düşməmişəm. Hələ dediklərini qavraya bilməmişəm. Bunları Həvva məndən tez anlayıb. Fatmanisəni deyirəm ey...

Vəb direktor: Betti Bleyer

Mətni yığıdı: Səkinə İsgəndərova

Vəb üçün hazırladı: Ülviiyyə Məmmədova

AZERİ.orga qoyuldu: iyun, 2004